

Kedves Kertbarátnők, tisztelt Kertbarátok!

2020. évi 25. utolsó felhívás

Lassan befejeződik a növényvédelmi szezon. Aki úgy dönt, hogy elvégzi a lombhulláskori lemosó permetezést a gyümölcsfáinál (24. felhívás) vagy a közvetlenül szüret utáni lomblemosást a szőlőnél (23. felhívás), az a kertész még egyszer felveszi a permetezőgépet.

► Sajnos a gombák és a baktériumok a **tárolókban** is tarolhatnak. Mohácsy Mátyás a Gyümölcsstermesztés a házi és háztáji kertekben című könyvében (1959-ben adták ki, az ára: 13,- Ft volt) a raktározott gyümölcs 14 naponkénti átnézését javasolta. Az almafajták közül a legjobban tárolható a London pepint, a Nemes sóvárít, a Sárga szépvirágút, a Parker pepint, a Batult, a Kanadai renettet, a Cox narancsot és a Téli arany parment tartotta. Egy-két kertben még találkoztam is ezek közül néhányal, a vastag, viaszos bőrű gyümölcsseikkel. Már csak a neveikben gyönyörködhetünk. Manapság érzékenyebb fajtákat láthatunk a házikertekben és az időjárás is jobban gyötri a fáinkat. Sűrűbb átválogatást kívánnak a gyümölcsseik is.

► A viharoktól kicsavart, kidőlő fák majd minden évben emberi áldozatokat is követelnek. Nem látunk a fatörzsek belsejébe. Rossz előjel, ha a kérgeken megjelennek a taplógombák! Lehetséges, hogy ekkor már felélték a fa belsejét és az korhadttá, revessé puhult. Az odúkat sem látjuk kívülről. A Magyar Faápolók Egyesülténél tájékozódhatnak a **fakopp módszerről**, mellyel fel lehet térképezni a fák belsejét. Önök pedig dönthetnek az alátámasztásról, az odúkezelésről vagy akár a kivágásról. <https://faapolok.hu/favizsgalat-2/>

► A **gyümölcsöket és a szőlőt** tekintve, növényvédelmi szempontból nem volt rossz az év. Sőt néhányan permetezés nélkül is szépen szüreteltek. Szerencséjük volt! Egyik gomba sem fertőzött járványszerűen. A gyümölcsmolyok, az atkák, a levéltetvek is megjelentek, de permetezéssel megoldhattuk gondot. Bár az igaz, hogy nem bírtunk a dióburok fúrólégygel, a poloskákkal, a liszteskével és a csigákkal.

A **zöldségágyásokkal** viszont egyre nehezebben boldogulunk. Sokan már a szabadföldi zöldségtermelés végét jósolják, a nagy gazdaságokban is. A szélsőséges időjárás növényeket sanyargató hatását alig tudjuk kivédeni. Az idei aszályos tavaszon is kókadtak és fáztak a zöldségeink, majd a Nap káros sugaraitól perzselődtek, a hirtelen változó hőmérséklet és csapadék pedig a tápanyag felvételét nehezítette a legtöbbjüknél. Erre vezethető vissza a paradicsom fekete csúcsrothadása, zöld és sárgatalpúsága, a bogyók üregessége, a bogyók repedése, stb. Mindezekre a növényvédő szerek egyre szűkülő kínálata tette fel a koronát, a házikertekben és a nagyüzemekben is. A 15 hektáron karfiolt és kelkáposztát termelő kertész szerint „egy évtizeddel ezelőtt tíz rovarölő szerből választhattak a termelők, ma mindössze háromból”. Ő sem bír a liszteskével, pedig I. kategóriás szereket is bevethet. Az EU programjai szerint 2030-ra megfelelnek a forgalmazható hatóanyagok számát, de már van olyan terv is miszerint 2050-re teljesen vegyszermentes termelésre kell áttérni.

Hogyan tovább? Milyen lehetőségeink maradtak? Meg kell erősíteni a növényeinket, hogy állják a kedvezőtlen környezeti hatásokat és a károsítókat támadását is! A pontosan adagolt trágyázással és öntözéssel, a már többször említett biokondicionálókkal, biostimulátorokkal és mindennek előtt a talajok védelmével és ápolásával. Egyre fontosabb szempont a talaj életközösségének a fenntartása, az „élő talaj” fogalmát már a legnevesebb szakemberek is használják. A gyakorlatban pedig terjed a szántás nélküli művelés, a folyamatos talajtakarás, stb. A fogyatkozó számú kémiai növényvédő szerek mellett meg kell tanulnunk a biológiai készítmények használatát. Egészen más szemléletet kívánnak, mint amihez hozzászoktunk pl. néhány gyors hatású rovarölő esetében. Nyerhetünk is a használatukkal, mert nem kell félnünk az esetleges túldozírozástól, a várakozási idővel sem kell számolnunk, mert általában 0 napos készítmények, stb.

Nem könnyű a feladat, de csábító lehet a cél. Egészséges talajról, egészséges terményt szüretelni. Tanulást, felkészülést kíván! Az Ökológiai Mezőgazdasági Kutatóintézet fiatal munkatársai elkészítették a felhívások „biós” változatát és az ingyenesen letölthető kiadványaikat is ajánlom <https://www.biokutatas.hu/hu/webshop/>. A Biokontroll Hungária Nonprofit Kft. BioPORTA füzeteit is érdemes megnézni, <https://www.biokontroll.hu/>. A Magyar Biokultúra Szövetség folyóirata a Biokultúra, sokan járatták. Jó egészséget, jó böngészést kívánok!

Budapest, 2020. október 13.

Remélem, találkozunk jövőre is! Üdvözlettel: Zsigó György

A Hermes ÁFÉSZ üzleteiben a megemlített készítményeket is megvásárolhatják és növényvédelmi szaktanácsot is kaphatnak!